

In deze Ultréia

- Van de redactie
- Zonnige voorjaarsbijeenkomst
- Camino de Invierno gids
- De camino op havo en vwo
- Gebeden via e-mail
- Zwerven rond Vézelay
- Secretaris Camino Academie
- Onderdak gevraagd
- Wandelweekend
- Festiviteiten Nos Repos
- Jacobusviering 25 juli
- Het NGSJ en ik
- Mijn boek
- Salida
- Colofon

Van de redactie

De mens lijdt het meest aan het lijden dat hij vreest, was een uitspraak die mijn vader regelmatig bezigde, en die me de laatste dagen weer zo actueel voorkwam. Natuurlijk: Pasen, Pinksteren, de tijd van het lijdensverhaal. En het wereldnieuws loopt aardig in de pas mee.

Maar ook kleinschaliger lijden: zoals het lijden op de camino. Ik deed een workshop ultralight pelgrimeren op de voorjaarsbijeenkomst, onder het motto 'minder kilo's loopt lekkerder'. Dat bleek niet iedereen te vinden. Nadat 'ie mijn grammenbesparende verhaal had aangehoord, sprak ik een stoere jongeman die met nauwelijks verhulde trots vertelde over de vijftien kilo waarmee hij op pad ging - en dan had 'ie ook z'n eigen percolator bij zich - en nee, het kon écht niet met minder. Maar: gaat dat over de koffie die hij dan kan zetten? Nee, het gaat over gewenste kilo's. Althans dat denk ik dan. Zo'n camino, dat hoort toch iets van lijden in zich te hebben, het zwaar hebben, een last op je schouders dragen, het moet je iets kósten. Het lijden dat we níet vrezen, maar juist opzoeken. Anders lagen we toch met een drankje naast het zwembad? Ik lijd nooit onder teveel gewicht in de rugzak: daarvoor pak ik te goed. Maar ik lijd wel: 's nachts op slaapzalen, een plotselinge oogontsteking, schoenen die opeens 'op' zijn, veel kilometers op één dag, regen; je kan overal onder lijden. En als ik daar goed over nadenk: ik vind het eigenlijk nergens zo prettig lijden als op de camino.

Ria Meinema

Zonnige voorjaarsbijeenkomst in Amsterdam

Op 12 maart 2016 – de zaterdag waarop het Mirakel van Amsterdam met een Stille Omgang werd herdacht – vond ook de voorjaarsbijeenkomst van het Genootschap plaats in de hoofdstad. Een mix van diverse lezingen en workshops waarin een actieve inbreng van de aanwezigen werd verwacht, trok meer dan 750 bezoekers. De dag had een populair programma: de workshops *Ultralight pelgrimeren*, *Lopen met je smartphone*, *Lopen zonder blessures* en *Vrouw alleen onderweg* waren binnen één dag na de opening van de inschrijving al volgeboekt.

Maar ook voor hen die helaas niet in de workshop van hun keuze terecht konden was er genoeg te doen. In De Duif – een sfeervolle kerk aan de Prinsengracht – was een gezellige markt waar veel informatie te vinden was over allerlei zaken die met pelgrimeren te maken hebben, maar waar bijvoorbeeld ook Spaanse ham en Tarta de Santiago geproefd kon worden. Een mooie fototentoonstelling van Maina van der Zwan over de camino lokte deelnemers de balkons op, en het zonnige lenteweer zorgde ervoor dat velen buiten op het Amstelveld hun lunch nuttigden.

Het mooie weer maakte ook het wandelingetje naar de andere locaties over de Magere Brug en langs de Amstel tot een genoegen. En dat gold tevens voor de interessante stadswandelingen met gidsen van Het Gilde en de workshops *Tekenen* en *Lopen zonder blessures* die buiten plaatsvonden. Het koor El Orpheon Jacobeo zong in de rustige ambiance van de Amstelkerk de pelgrims van dit jaar uit. Voorzitter Joost Bol hield een bemoedigend praatje en met een mooi Amsterdams stempel in

het pelgrimspaspoort sloten zij zich aan bij het café St. Jacques in De Duif.

Een buitengewoon geslaagde dag. We verheugen ons al op de najaarsbijeenkomst in Eindhoven op 12 november.

Marja te Lintelo

Nieuwe gids Camino de Invierno

De Camino de Invierno kreeg onlangs de officiële caminostatus. Een werkgroep van het Genootschap maakte een Nederlandstalige gids voor deze route.

Vanaf Ponferrada, 207 km vóór Santiago de Compostela op de Camino Francés, is het mogelijk om de veel belopen ‘camino highway’ te verlaten om via een zuidelijker gelegen route door te lopen naar de kathedraal. Deze camino is zo’n 260 km lang en leidt door een vrijwel onbekend, maar prachtig deel van Spanje.

Basis voor de Nederlandse gids was de ‘Guía del Camino de Invierno’, geschreven door José D. Rúa Pérez. De route is door de leden van de Nederlandse werkgroep zelf verkend. Op basis van hun persoonlijke ervaringen is de informatie uit de Spaanse gids aangepast en geactualiseerd.

‘Camino de Invierno’ betekent ‘wintercamino’ en dankt zijn naam aan het feit dat deze route in vroeger tijden vaak in de winter gelopen werd, als door weersomstandigheden de hoger gelegen etappes rond O Cebreiro moeilijk begaanbaar waren.

De Camino de Invierno is weliswaar een prachtige, maar geenszins gemakkelijke route, zo laat de werkgroep in het voorwoord weten. Er zijn veel hoogteverschillen en bij hevige regen soms lastig

begaanbare paden. Dagetappes kunnen bovendien behoorlijk lang zijn, en de infrastructuur (bewegwijzering, albergues, hotels, bars en restaurants) is onvergelijkbaar met die van de Camino Francés. De werkgroep vindt de camino vooral geschikt voor ervaren en geoefende wandelaars en raadt de route af voor fietsers en pelgrims te paard.

Niettemin lijkt de route alleszins de moeite waard: de gids belooft ons veel restanten van een rijk verleden, oude kerkjes, karakteristieke pleinen en prachtige vergezichten. De rust die er heerst en de mogelijkheid om de drukte van de laatste 100 km van de Camino Francés te vermijden, zal voor menig pelgrim een aantrekkelijk idee zijn. En de gids ziet er zelf in ieder geval bijzonder gedegen uit!

De gids wordt niet in boekvorm uitgegeven, maar is gratis te downloaden via de [website](#) van het Genootschap. Verdere informatie en mooie foto’s van de route zijn te vinden op de Spaanstalige [site](#) over de route van de Asociación Amigos do Camiño de Santiago por Valdeorras.

Met dank aan de werkgroepleden Marjan Blümer, Marij Flos, Linda van der Heijden, George Mulders, Herman Remmers, Adrie van der Vorm, Adrie Winter en Jan Winter

De camino op de havo en het vwo: expertise gezocht!

In Nederland hebben 35.000 leerlingen Spaans in hun pakket. Om deze jeugd in de camino te interesseren start het Genootschap samen met de Spaanse Ambassade een pilotproject.

De komende maanden willen wij samen een klein lespakket ontwikkelen waarin de camino als cultureel erfgoed onder de aandacht wordt gebracht tijdens de Spaanse les. In een tweede les zal een (jonge) vrijwilliger van het Genootschap zijn of haar caminoverhaal vertellen. Dit laatste hoeft niet in het Spaans.

Wij zoeken twee leden die als docent ervaring hebben met het maken van een lespakket. Zij zullen samen met twee docenten Spaans uit Amsterdam dit lespakket vormgeven.

Het is de bedoeling dat deze lessen aan het einde van dit lopende schooljaar op een school in Amsterdam worden uitgetoetst. Wanneer iedereen hierover enthousiast is, zal dit lespakket in oktober op een bijeenkomst van docenten Spaans voor havo en vwo worden geïntroduceerd. Dit zal dan ook in de maandelijkse nieuwsbrief van de Ambassade worden gemeld.

Belangstelling om hieraan als (oud)docent medewerking te verlenen? Neem dan contact op met Joost Bol via voorzitter@santiago.nl.

Gebeden via e-mail

Voor veel pelgrims is het gebed een onderdeel van hun reis. Vaak wordt hen ook door andere mensen gevraagd om te bidden tijdens hun tocht. In de kathedraal van Santiago worden pelgrims uitgenodigd om speciale gebeden of verzoekschriften op te schrijven. Meer dan tienduizend gebeden per jaar worden op deze manier achtergelaten. Tussen mei en oktober wordt hiervoor dagelijks gebeden in de kathedraal.

Voor degenen die dit jaar niet in Santiago aankomen, maar die wél de wens hebben dat voor hun intenties gebeden wordt, is het nu mogelijk om gebeden per e-mail aan te bieden. Het

pastoraat van Santiago laat weten dat het enige wat daarvoor nodig is, het sturen van een e-mail met een gebedsverzoek is. Deze verzoeken zijn vertrouwelijk en e-mails worden verwijderd nadat ze zijn ontvangen.

Het adres voor deze gebeden is:

prayersantiago@gmail.com.

Kijk voor meer informatie over deze nieuwe service ook [hier](#).

Het Nederlands Genootschap van Sint Jacob is een seculier genootschap, wat niet onverlet laat dat vele van haar leden met religieuze intenties lopen of hebben gelopen.

Zwerven rond Vézelay

Heimwee naar de camino, naar het simpele onderweg zijn, de verrassende ontmoetingen, de bijzondere sfeer van een gedeelde ervaring, het genieten van de natuur... Veel pelgrims zullen dat herkennen. Menigeen besluit daarom opnieuw op pad te gaan, vaak via een andere camino in Spanje of Portugal.

Een goed alternatief dichterbij huis: Vézelay en omgeving. Het landschap is mooi en afwisselend, Vézelay is een spirituele plek voor velen, en het kent een eeuwenlange traditie van pelgrimages. Wij hebben daarom vijf zwerftochten vanaf Vézelay en drie aanlooproutes in kaart gebracht. Zo kun je enkele dagen tot een ruime week onderweg zijn. De moeite waard om hiervoor speciaal naar Vézelay te reizen, maar ook goed te combineren met andere vakantie-activiteiten. Een mooie gelegenheid om even alleen op pad te gaan, een pracht kans om je camino-ervaring te delen met familie of vrienden, of een bijzondere manier om een camino-reünie te organiseren en weer met elkaar op pad te gaan.

Een extra reden om dit jaar op pad te gaan kan zijn, dat dit jaar een Heilig Jaar is. Een Heilig Jaar is van oudsher verbonden met het beeld van een pelgrimstocht, als symbool voor de weg die ieder van ons in zijn of haar leven aflegt. Vandaar ook de oproep van de Paus Franciscus: *'Sta niet stil in het leven'*. Het thema voor dit Heilig Jaar is: barmhartigheid.

Dit kunnen inspirerende thema's zijn, als je in een kerkelijke traditie staat maar ook als je spiritualiteit anders beleeft. Inspirerend om terug te kijken - naar eerdere (camino)ervaringen - én vooruit, naar je verdere reis door het leven.

Meer informatie over de routes (inclusief voorzieningen) is te vinden op onze [website](#). Op dit moment zijn route 1 en 2 beschikbaar, de komende weken volgen de andere routes.

Bon chemin!

Huberta Wiertsema en Arno Cuppen

Herberg L'Esprit du Chemin

Vacature: Camino Academie zoekt Secretaris/Coördinator

De Camino Academie is een platform waarin naast het Genootschap momenteel de Universiteit Tilburg (Onderzoeksgroep Ritual in Society van de Tilburg School of Humanities) en het Meertensinstituut participeren. De Camino Academie beoogt kennis te ontwikkelen, te bundelen en te delen rondom alle aspecten van het pelgrimeren in heden en verleden. Daarbij zijn de invalshoeken divers: antropologisch, (kunst)historisch, geografisch, sociologisch, psychologisch, spiritueel en/of religieus. De Camino Academie biedt een podium waar academici, professionals en praktijkexperts (pelgrims) elkaar kunnen ontmoeten en inspireren. Binnen het Genootschap fungeert de Werkgroep Wetenschap als primair aanspreekpunt voor de Camino Academie. De Camino Academie is op zoek naar een Secretaris/Coördinator Camino Academie (m/v).

Taken

- Leggen, onderhouden en activeren van contacten van belang voor de Camino Academie
- Actieve participatie in beleidsvorming en de beleidsuitvoering
- (Mede) organiseren van workshops, expert meetings, studiedagen en/of symposia
- Beheren van de [website](#)
- Verzorgen van voorkomende secretariële werkzaamheden

De functie biedt een ideale gelegenheid om samen met het Genootschap en de Academie in contact te komen met gerenommeerde wetenschappers en een interessant contactennetwerk en inspirerende evenementen op te zetten. De secretaris/coördinator is qualitate qua lid van de Werkgroep Wetenschap van het Genootschap en van de Stuurgroep van de Academie.

Gevraagd

- Academische opleiding
- Beschikken over communicatieve en organisatorische vaardigheden ten einde beleid en activiteiten van de Camino Academie en de Werkgroep Wetenschap actief te bevorderen en uit te voeren
- Vaardig met informatievoorziening en sociale media
- Goede taalvaardigheid in het Engels
- Bekend met de doelstellingen en werkwijze van het Genootschap

Beschikbaarheid en vergoeding

De werkzaamheden kunnen vanuit de thuissituatie verricht worden. Gedacht wordt aan een tijdsbesteding van 1 a 1,5 dag per week. Reis-, verblijf- en onkosten worden vergoed.

Meer informatie en reacties

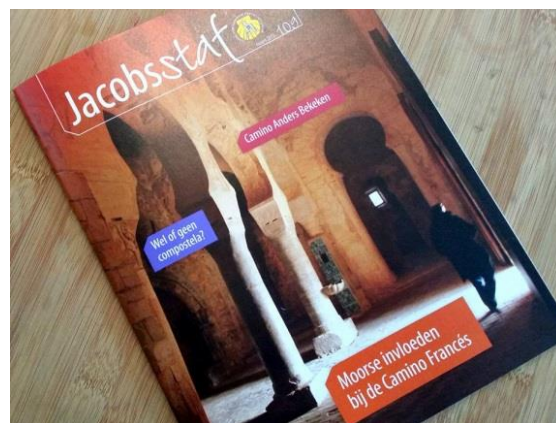
Prof. dr. Paul Post van de Camino Academie: p.g.j.post@uvt.nl, of Joost Bol, voorzitter Nederlands Genootschap van Sint Jacob: voorzitter@santiago.nl.
Reacties graag voor 10 april 2016 sturen aan voorzitter@santiago.nl.

Puzzel Jacobsstaf 109

In Jacobsstaf 109, die rond 22 maart bij u is bezorgd, zijn door een technische fout de zwarte vakjes weggefallen (alsof het allemaal nog niet moeilijk genoeg is). Op de [website](#) van ons Genootschap staat de correcte opgave in een versie die gemakkelijk te printen is.

Namens de redactie excuses voor de overlast.

André Brouwer, hoofdredacteur Jacobsstaf
redactie@santiago.nl

Pelgrims zoeken onderdak in Dordrecht en omgeving Loon op Zand

Eind mei organiseren de Protestantse Kerk Nederland en de Roomkatholieke Kerk in de wijk Rokkeveen in Zoetermeer een oecumenische pelgrimstocht naar Abdij Koningshoeven in Berkel-Enschot. De tocht is bedoeld voor zinzoekers en mensen die even 'stil' willen worden.

Voor donderdag 19 mei is de organisatie nog op zoek naar overnachtingsadressen in Dordrecht en voor zaterdag 21 mei naar

overnachtingsadressen in de omgeving van Waalwijk/Loon op Zand/Tilburg. Als u hiervoor uw gastvrijheid wilt aanbieden kunt u mailen naar Ger van Vilsteren via

vanvilsteren@ziggo.nl.

Wandelweekend pelgrimshoeve Kafarnaüm

Wil je pelgrims die al op pad zijn geweest of nog op pad willen gaan ontmoeten tijdens een wandeltocht in de schitterende natuur van de Kempen? Dan ben je op 16 en 17 april van harte welkom op het wandelweekend 'Pelgrimeren in de Kempen'. Tijdens dit weekend kun je vragen stellen, verhalen vertellen en al lopend je camino (her)beleven. We lopen op zaterdag 20 km en op zondag 15 km. Zaterdagavond maken we 't ons gezellig rond de houtkachel in Vessem en kunnen we onze verhalen delen. Het weekend kost 60 euro (inclusief diner op zaterdag, ontbijt en lunch op zondag). Informatie en opgave:

dagprogrammapelgrimshoeve@gmail.com.

Marijke Pouw-Teirlinck

Reminder festiviteiten Nos Repos

In [Ultreia 52](#) vermeldden we de festiviteiten die dit jaar gehouden zullen worden in de herberg Nos Repos in Augy sur Aubeois, gelegen aan de weg van Vézelay naar Limoges. Op 17 maart opende de herberg haar deuren weer voor dit jubileumseizoen.

Op 20 juni vertrekken vijf pelgrims vanaf het klooster van de Broeders van Huijbergen te Huijbergen na een pelgrimszegen aan een jubileumpelgrimage naar Augy sur Aubeois. ‘15 Jaar Nos Repos’ zal worden gevierd op 2 en 3 juli. Als u daar bij wilt zijn kunt u zich opgeven via reneheinrichs@hotmail.com. Op de [website van Nos Repos](#) vindt u een overzicht van alle activiteiten.

Jacobusviering op 25 juli 2016

De Broederschap van Sint Jacob en de Stichting Pelgrimswegen naar Sint Jacob nodigen u van harte uit voor een pelgrimstocht langs het historische Jacobspad van Thorn naar Roermond. Deze pelgrimstocht vindt plaats op de naamdag van Jacobus, op maandag 25 juli aanstaande.

We vertrekken om 10 uur 's ochtends vanuit Thorn, na de pelgrimszegen in de Abdijkerk, via weelderige landerijen en langs prachtige boerderijen naar het vestingstadje Wessem, waar u uitgenodigd wordt voor soep met broodjes. De tocht wordt voortgezet over het imposante sluizencomplex nabij Linne, door het Maasdal naar Linne. Na een korte pauze vervolgen we onze tocht langs de Maasoever. In de voormalige pelgrimsherberg in de Voorstad Sint Jacob staan dan de koffie met Limburgse vlaai klaar.

Om 18.00 uur vindt in de kathedraal een dienst plaats en als afsluiting een nazit. Kosten voor deelname zijn 6,00 euro per persoon. Voor meer informatie en aanmelding kunt u contact opnemen via het mailadres jmcoopmans@gmail.com. De inschrijving sluit op 30 juni. Na inschrijving wordt nadere informatie toegezonden.

Broederschap H. Jacobus de Meerdere te Roermond

Het NGST en ik

Het Genootschap is een vereniging voor en door pelgrims. Ruim 400 mensen zijn actief voor de vereniging om alle activiteiten te realiseren. Het organiseren van de regiowandelingen, het ontvangen van pelgrims op de camino in Spanje, het informeren van pelgrims in Utrecht, het bijhouden van de website: het gebeurt allemaal door vrijwilligers.

In deze rubriek laten we elke maand één van hen aan het woord; over zijn/haar fascinatie voor de camino, over gelopen en gefietste tochten en over de bezigheden voor het Genootschap.

Marjan Blümer - Rotterdam

‘In 2003 moest ik na een verdenking van borstkanker geopereerd worden, maar de uitslag was gunstig, het waren maar verkalkinkjes. Ik was echter zo opgelucht dat ik uit dankbaarheid de pelgrimage naar Santiago wilde doen. Eigenlijk een beetje gek, want ik ben helemaal niet gelovig opgevoed en heb ook niets met de kerk als instituut.

Ik begon met pelgrimeren in 2004, en heb toen gelopen van Pamplona naar Santiago de Compostela. In de jaren daarna liep ik de Camino Aragonés, nogmaals de Francés, naar Finisterra, de Camino del Norte en de Primitivo. Omdat er in Europa nog meer te pelgrimeren valt, liep ik vanaf 2011 het Olavspad in Noorwegen en de Via Cervimontana in Polen.

Het pelgrimeren heeft mij geleerd meer open te staan voor ‘ontmoeting’ in de breedste zin van het woord en tevreden te zijn met mijn verleden en mijzelf. Ik ben er rustiger van geworden.

In 2000 werd ik lid van het Genootschap. De activiteiten van de regio Rotterdam bevielen me eerst niet zo, maar na mijn eerste pelgrimage ben ik toch meer bijeenkomsten gaan bezoeken. Op een gegeven moment werd me gevraagd of ik een bijdrage kon leveren aan het secretariaatswerk, dus contact houden met leden en het versturen van uitnodigingen voor activiteiten. Ik ben medeverantwoordelijk voor de organisatie, de administratie en de public relations. Daarnaast verzorg ik de regiopagina op de website van het Genootschap. Het kost meestal niet veel tijd, maar soms ben ik er wel een paar uur per dag mee bezig. We gaan nu ook een nieuwsbrief versturen en dat wil ik toch wel graag met enige regelmaat doen.

Ik vind het leuk om actief te zijn voor het Genootschap omdat er ook voor mij veel plezier in zit. Ik ben inmiddels gastvrouw geweest in de Huiskamer der Lage Landen, heb twee wandelgidsen vertaald en heb een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de gids voor de Camino de Invierno - dus never a dull moment.

Ik heb bovendien de rare gewoonte om ook zoveel mogelijk de taal van het land te willen spreken, dus heb ik Spaans en Noors geleerd, en omdat ik graag nog eens in Polen wil gaan lopen, ben ik nu ook maar begonnen met een cursus Pools. Ik vind het ook erg leuk om te fotograferen, maar talen leren en me verdiepen in andere culturen zijn voor mij toch wel je van het. In het leven gaat het toch vooral om ontmoeten, onderweg maar ook in mijn eigen stad.’

Mijn boek

Ultreia-lezers die geïnspireerd door hun pelgrimage een boek schreven, kunnen dat hier onder de aandacht brengen.

Het betreft dus geen recensies van de redactie.

Stuur een beschrijving van het boek (maximaal 300 woorden) naar ultreia@santiago.nl met een foto van de cover.

Voor onze bibliotheek ontvangen wij graag een hard copy exemplaar: Nederlands Genootschap van Sint Jacob, Bibliotheek, Janskerkhof 28a, 3512 BN UTRECHT

Aan zon en regen prijsgegeven – Harry Keijsers en José Naalden

Het is er toch van gekomen: een boek over onze reis per fiets naar Santiago de Compostela in de maanden mei en juni van 2013. Toen fietsten wij vanuit Asten via Breda over de Sint Jacobs fietsroute en de Camino Francés naar Santiago de Compostela, en later nog tot Fisterra. Tijdens deze tocht lieten wij ons er niet onder krijgen door het vaak fikse regenweer, genoten we van de schoonheid van het landschap en van culturele en historische uitingen. We waren onder de indruk van de grootsheid van kathedralen en kerken. We stonden stil bij betekenisvolle heiligen en gingen op zoek naar oude kloosters en kapelletjes. We ontmoetten andere pelgrims en we lieten ons gastvrij verwennen in chambre d'hôtes en albergues. We vonden rust en stilte in de ritmiek van het dagelijkse trappen en meditatieve teksten en kwamen daarin onszelf tegen. Door nu eens samen op te trekken en dan weer apart een deel van de weg te vervolgen hebben we onze gezamenlijke nieuwe levensfase ingezet: die van de pensioengerechtigde leeftijd.

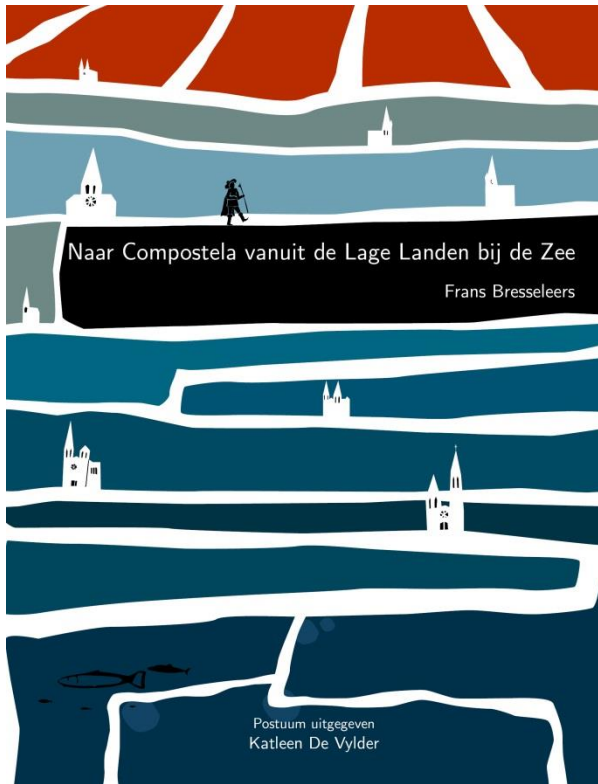
In 200 pagina's geeft het boek een verslag van onze belevingen en ervaringen. Voor José was het haar eerste grote fietstocht en voor Harry vooral een afscheid nemen en loslaten van zijn werk. Naast de beschrijving van onze belevingen, berichten naar het thuisfront en bezinningsteksten hebben we in dit boek veel plaats ingeruimd voor onze foto's.

Wij geven het boek begin april uit in eigen beheer. Het is tegen betaling van 26,50 euro (exclusief verzendkosten van 3,95 euro) te bestellen via h.keijsers@gmail.com of via de [website](#).

Naar Compostela vanuit de Lage Landen bij de Zee

Tekst 1978 door Frans Bresseleers. Samenstelling 2016 door Katleen De Vylder

Nu het meer dan 35 jaar geleden is dat mijn grootvader, de heemkundige Frans Bresseleers (1897-1979), zijn laatste pelgrimswegen bewandelde, reizen we even terug in de tijd, naar de bronnen van het immense werk dat hij samenstelde over Sint Jacob.

De vele leerrijke geschriften die ik terugvond in de archiefdozen van mijn grootvader, trachtte ik te bundelen en daarna weer te geven op de wijze die hij zo lang geleden voor ogen had.

De meeste boeken die over de pelgrimstocht naar Compostela handelen, spelen zich vooral af in Frankrijk of Spanje. In dit boek, waarin de geschiedenis, de cultuur en het erfgoed centraal staan, wordt aandacht besteed aan de routes in 'onze Lage Landen': Vlaanderen, Wallonië, Nederland en een gedeelte van Duitsland.

Frans Bresseleers behandelde in zijn studie meer dan tweehonderd door hem gekende plaatsen die in onze Lage Landen op één of andere wijze een Sint-Jacobsverering laten doorschemeren (onder andere Antwerpen, Borsbeek, Bande, Brugge, Clermont-sur-

Berwinne, Diest, Doornik, Gits, Haasdonk, Hoeke, Heusden-Eversel, Ieper, Kapellen, Kalmthout, Kemzeke, Leuven, Lichtervelde, Lier, Maaseik, Mechelen, Messancy, Koewacht, Sint-Jakobs-Kapelle, Bergen op Zoom, Enschede, 's-Hertogenbosch, Sint-Maartensdijk, Utrecht, Vlissingen, Aken, Bremen, Hamburg, ...).

Om een beeld te schetsen van de vroegere pelgrimage naar Compostela liet hij dit vooraf gaan door algemene gegevens over de Sint-Jacobsdevotie en haar ontstaan, alsook over de oorsprong van de Sint-Jacobskapellen, -kerken, gast- of passantenhuizen en Jacobsbroederschappen.

Het woord werd in deze postume uitgave met meer dan 210 kleurenfoto's aangevuld die een beeld trachten te geven van hoe kunstenaars, van schilders en beeldhouwers tot bouwheren, door de eeuwen heen de pelgrimstocht naar deze devotie op hun manier probeerden vorm te geven.

Het boek telt 192 pagina's en kost 19,50 euro. De verzendkosten naar Nederland bedragen 4 euro. Voor meer informatie over het boek, of om het te bestellen kunt u contact opnemen met mij opnemen via info@katleendevylder.be. Zie ook de [website](#).

Korte berichten en weetjes

Gratis gidsje voor de noordelijke camino's

Via [de website van het Baskisch verkeersbureau](#) is een handig Engelstalig boekje te downloaden, met daarin beschrijvingen van de Camino del Norte, de Camino Primitivo, de Tunnelroute (Vasco Interior), de Camino Baztanen en de Camino Lebaniego. Verder zijn er bestandjes te downloaden met een accommodatielijst (herbergen en hotels) en kaartjes van de route. Scroll op de site naar beneden tot 'guide to the northern ways of St. James'.

El Milagro de Empel

Weet u waar Empel ligt? Miljoenen Spanjaarden weten dat wél, en komen zelfs pelgrimeren naar Empel. Niet lopend, dat dan weer niet.

In november 1585, tijdens de Tachtigjarige Oorlog, werd het Spaanse leger belegerd door de troepen van Frederik Hendrik. Omringd door het water van de Maas konden zij geen kant meer op. Schepen en soldaten van Frederik Hendrik beschoten de Spanjaarden die op een donk (een hoger gelegen plek in het landschap) zaten. De Spanjaarden baden tot Maria, en zie: het water van de Maas bevroor in één nacht, de vijandelijke schepen moesten zich terugtrekken en de Spaanse soldaten waren in staat te vluchten.

Dit was het wonder van Empel. Maria werd de patrones van het Spaanse leger. Op 8 december wordt het wonder in Spanje gevierd door de Spaanse infanterie. Zie het [filmpje](#) van Omroep Brabant.

Tijdens de laatste regiobijeenkomst van de regio Den Bosch vertelde Arjen Senden de aanwezigen over dit wonder.

Chris Strijbos, Regio Den Bosch

Rugzak op het postkantoor

Sinds het pelgrimskantoor in Santiago verhuisd is naar haar nieuwe locatie is het niet meer mogelijk om daar rugzakken achter te laten. Deze service is nu overgenomen door het postkantoor. Dé oplossing als u meteen na aankomst de kathedraal wil bezoeken (in de kathedraal zijn geen rugzakken meer toegestaan) of de stad even zónder rugzak wilt bekijken voor u onderdak gevonden heeft.

Het postkantoor is gevestigd op Rua do Franco 4, op 150 meter lopen van de kathedraal.

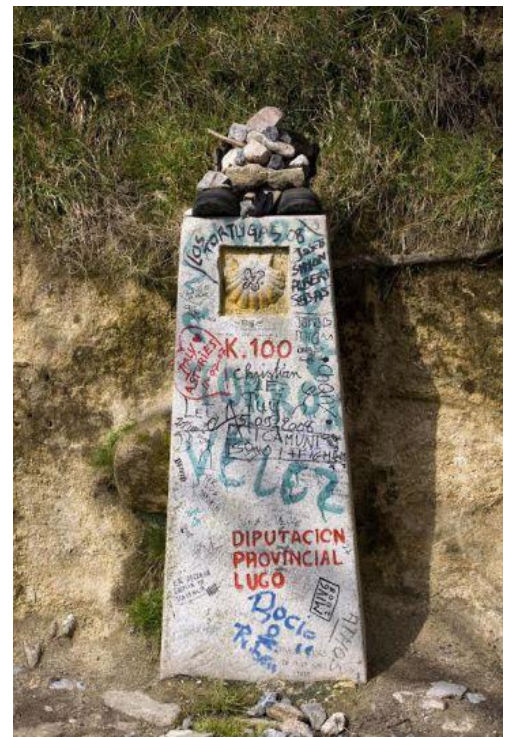
Openingstijden in de zomer (tot 1 november): maandag tot en met zaterdag van 08.30 tot 20.30 uur en op zon- en feestdagen van 10.00 tot 14.00 uur. In de winter (tot de Paasweek): maandag tot en met vrijdag van 08.30 tot 20.30 uur en op zaterdag van 09.30 tot 13.00 uur.

100 kilometerpaaltje verplaatst

Het veelvuldig gefotografeerde en bekladde 100 kilometerpaaltje op de Camino Francés is vervangen en op een andere plek gezet. De markering staat nu twee kilometer verderop in Pena de Mirallos, vlakbij de albergue van Ferreiros. Doordat in de loop der tijd de route aangepast is, klopte de huidige kilometertelling naar Santiago niet meer. De oude bewegwijzering deed meer dan twee decennia dienst, maar wordt nu op aanwijzing van UNESCO vervangen door nieuwe *mojones* met de juiste afstand tot de kathedraal.

In A Pinza, het oude 100 km markeringspunt, betreurt men het verlies van het beroemde paaltje. In Pena de Mirallos verwacht men echter geen verandering.

Bron: [*El País*](#)

Colofon

Ultreia is een uitgave van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob. Meer informatie en nieuws vindt u op www.santiago.nl. Nieuwtjes en activiteiten van het Genootschap vindt u ook op onze [facebookpagina](#). Tips en ervaringen met andere pelgrims uitwisselen kan als u lid wordt van onze [facebookgroep](#).

Redactie: Ria Meinema

Redactieadviseur: Suzanne van der Beek

Verzending: Han Lasance

De volgende Ultreia verschijnt eind april 2016.
Wij zien uw kopij graag voor 15 april tegemoet via
ultreia@santiago.nl

Aanwijzingen voor de auteur

Ultreia wil attenderen op allerlei zaken en streeft daarom naar korte berichten. Uw kopij (maximaal 300 woorden) graag in platte tekst, dat wil zeggen zonder opmaak, zoals inspringen, vetgedrukt, onderstreept of met kaders. Met een foto bij uw artikel zijn we ook altijd blij.

Activiteiten van derden

In Ultreia is ook plaats voor de aankondiging van activiteiten van derden. Opname in Ultreia betekent echter niet dat het Genootschap garant staat voor de kwaliteit ervan.

